

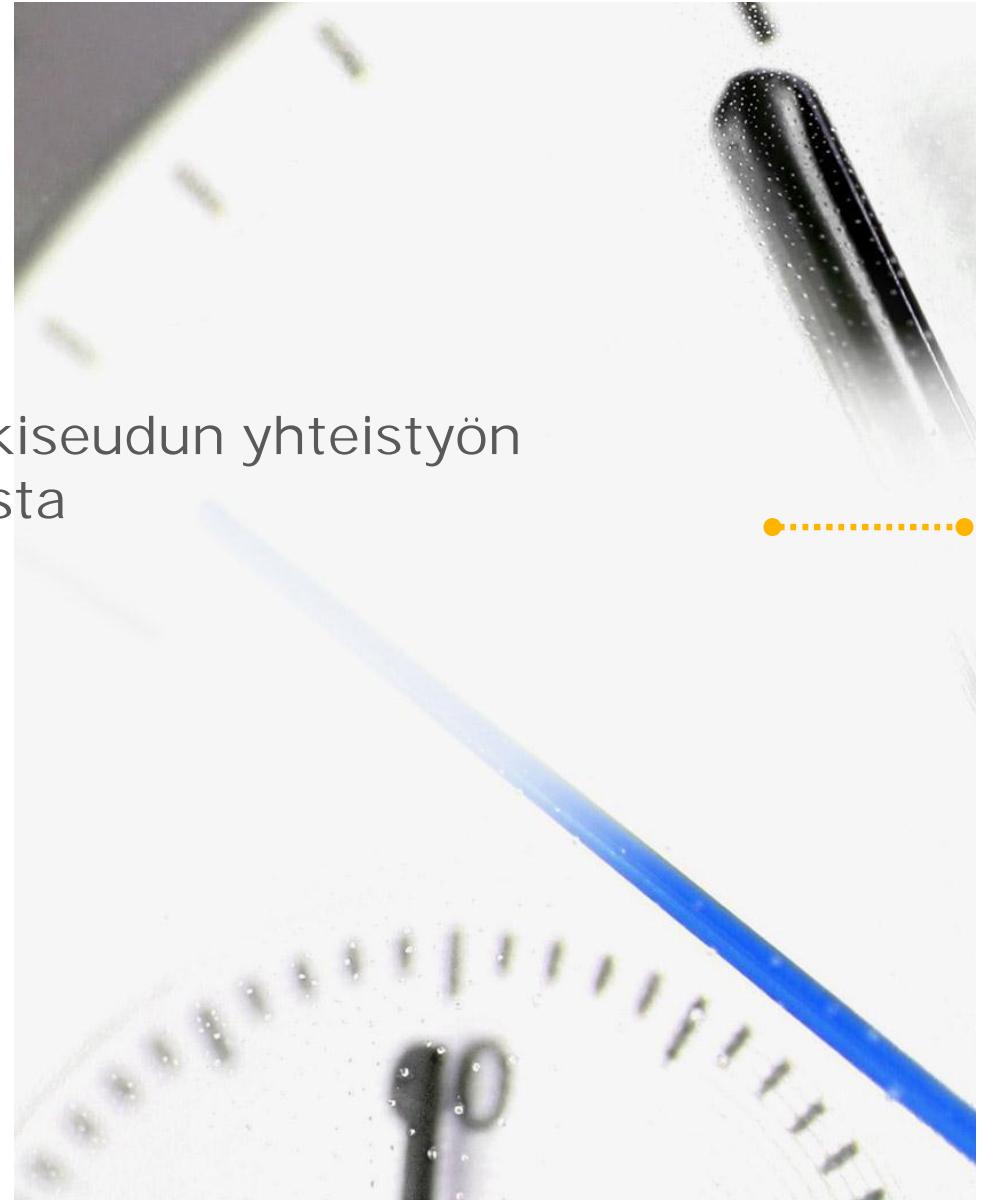
Kysely Tampereen kaupunkiseudun yhteistyön
tulevaisuuden vaihtoehdoista
Pirkkala

22.10.2013

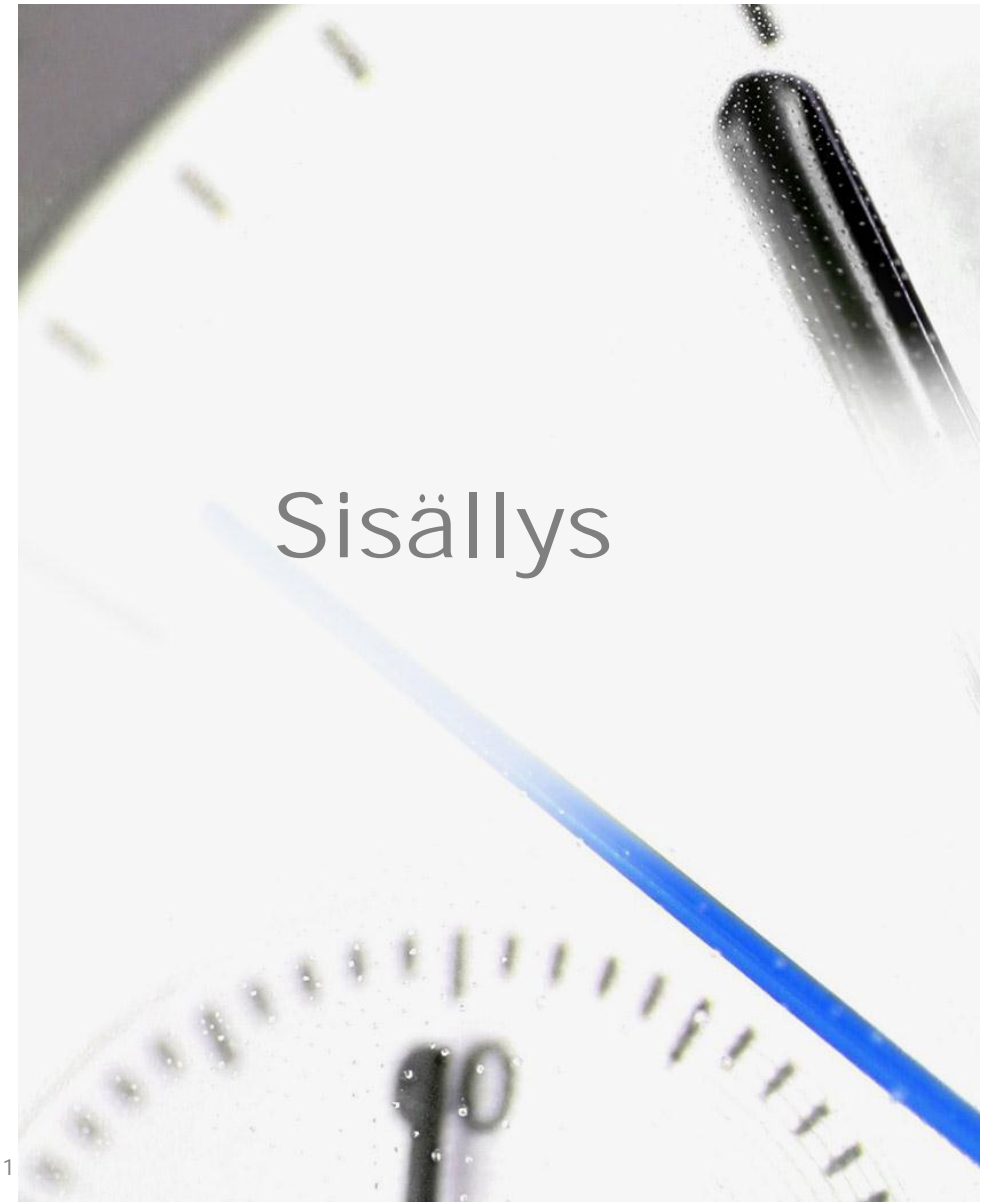
Mikko Kesä
Ari Kurlin

INNOLINK
RESEARCH
TIEDOSTA MENESTYS

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

Yleistä tutkimuksesta

YLEISTÄ TUTKIMUKSESTA

Vuoden 2013 aikana Tampereen kaupunkiseudulla toteutetaan kahdeksan kunnan yhteinen selvitys kaupunkiseudun tulevaisuuden suunnasta ja vaihtoehtoista. Selvitys käynnistyi tammikuussa 2013 ja selvitysmiehenä toimii Rauno Saari. Työn aikana mm. arvioidaan erilaisten organisointivaihtoehtojen (kunnat, kuntien välinen yhteistyö, seutuhallinto ja uusi kunta) vaikutuksia Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointiin ja kilpailukykyyn.

Seutuselvityksen osana jokaisessa kunnassa toteutettiin syksyn 2013 aikana keskustelutilaisuuksia sekä poliittisille päättäjille että kuntalaisille. Osana selvitystä haluttiin saada myös kuntalaisia aktivoitua laajalti osallistumaan eri vaihtoehtojen arviointiin. Tavoitteena oli myös kerätä kuntalaisten näkemyksiä myöhemmän päätöksenteon tueksi. Näiltä lähtökohdista toteutettiin syksyllä 2013 Tampereen kaupunkiseudun kuntalaiskysely, jossa selvitettiin kaupunkiseudun asukkaiden suhdetta kuntaan, arjen asiointia sekä näkemyksiä kunnallisten tehtävien järjestämisestä jatkossa.

Kysely toteutettiin syys-lokakuussa 2013. Kyselyn kohderyhmänä olivat Tampereen kaupunkiseudun (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tampere, Pirkkala, Vesilahti sekä Ylöjärvi) kuntalaiset. Tavoitteena oli kerätä laajamittaisesti näkemyksiä erilaisilta kuntalaisryhmiltä. Riittävän laajuuden saamiseksi otoskooksi päätettiin 2000 vastaajaa. Vastaaajapohja kiintiöitiin väkilukuun nähden mukauttaen.

Kiintiöinti jakautui kunnittain seuraavasti:

- Tampere 900
- Orivesi 100
- Kangasala 200
- Lempäälä 160
- Vesilahti 80
- Pirkkala 160
- Nokia 200
- Ylöjärvi 200

Tiedonkeruu tapahtui ensisijaisesti Internet-pohjaisen vastaajapaneelin kautta. Lisäksi vastausmääriä täydennettiin puhelinhaastatteluilla eri ikäluokista ja kunnista. Pirkkalan kohdalla vastauksista 31 % kertyi paneelistä ja 69 % puhelinhaastatteluun.

Tämä raportti kokoaa yhteen tulokset **Pirkkalan** osalta. Kokonaistulokset ovat saatavilla pääraportissa.

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

A close-up photograph of a pen nib writing on a document. The pen is black and the nib is in contact with the paper. In the background, a ruler is visible, showing markings and the number '10'. The text 'Tutkimuksen keskeisiä tuloksia' is overlaid on the image in a large, dark grey font.

Tutkimuksen keskeisiä tuloksia

TUTKIMUKSEN KESKEISIÄ TULOKSIA

- Kuntalaisuuden merkitys on Pirkkalassa korkea. Kunta koetaan erityisesti tärkeäksi palveluiden järjestäjäksi (80 %). Tämä korostuu erityisesti 45-54-vuotiaiden kohdalla (92 %). Pirkkalalaiset näkevät kunnan tärkeäksi osallistumisen ja vaikuttamisen väyläksi 13 % koko kaupunkiseudun keskimääräistä useammin (69 %), tärkeäksi yhteisöllisyyden luojaksi 11% keskimääräistä useammin (64 %) ja 15 % keskimääräistä useammalle heistä juuri oma kunta on tärkeä (76 %). 7 % keskimääräistä harvempi sanoo myös, että hänelle on sama mihin kuntaan kuuluu (9 %).
- Oma tai puolison työ tai opiskelu tapahtuu selvästi useimmin kaupunkiseudun muussa kunnassa. Oman työn tai opiskelun kohdalla Pirkkala on kaupunkiseudun pendelöivien kaupunkiseudun kunnista. Harrastukset, arkiostokset ja perusterveydenhuolto hoidetaan pääosin Pirkkalassa. Erikoisostokset ja erikoissairaanhoido sekä viihteen ja vapaa-ajan toiminta tapahtuu useimmin yhtäläisesti kaupunkiseudun muussa kunnassa ja Pirkkalassa.
- Alle puolet (42 %) näkee nykyisen tilanteen parhaaksi ratkaisuksi koko kaupunkiseudun kehittämiseksi. Nykymallin näkevät parhaaksi useimmin työntekijät, alle 20-vuotiaat ja 26-34-vuotiaat sekä pääasiallisesti kevyttä liikennettä käyttävät. 65-74-vuotiaat kannattavat useimmin kunnan oman roolin vahvistamista ja yhteistyön vähentämistä. Päätösvallan siirtämistä yhteistyöelimille kannattavat useimmin toimihenkilöt, 55-64-vuotiaat ja haja-asutusalueilla asuvat.
- Kunnan oman roolin vahvistamista yhteistyön sijaan kannatetaan selkeimmin palveluihin ja kuntaidentiteettiin liittyvissä tehtävissä. Päätösvallan siirtäminen yhteistyöelimille nousee kannatetuksi vaihtoehdoksi erityisesti yhteisistä asioista päättämisen, liikenteen suunnittelun ja paikallisvaikuttamisen kohdalla. Myös työllisyydenhoidossa ja kaavoituksessa ja maankäytön suunnittelussa yhteistyöelimien valtuuttaminen saa hyvän kannatuksen. Yhteistyöelimien kannalla ovat vaikuttamisen ja osallistumisen kohdalla eläkeläiset ja työntekijät ja työllisyydenhoidon kohdalla toimihenkilöt.
- Kuntaliitoksia kannattaa 10 % ja vastustaa 54 %. Eniten liitosta vastustavat eläkeläiset ja lapsiperheet. Usean aikuisen lapsettomat talouden ja keskusta-alueella asuvat suhtautuvat liitokseen useimmin neutraalisti. Mikään taustaryhmä ei ole selkeästi liitoksen kannalla. Jos liitoksi kuitenkin toteutuisi, useimmin liitoskumppaniksi haluttaisiin Nokia ja/tai Tampere. Nuoremmat ikäluokat suosisivat Tamperetta ja iäkkäämmät Nokian.

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

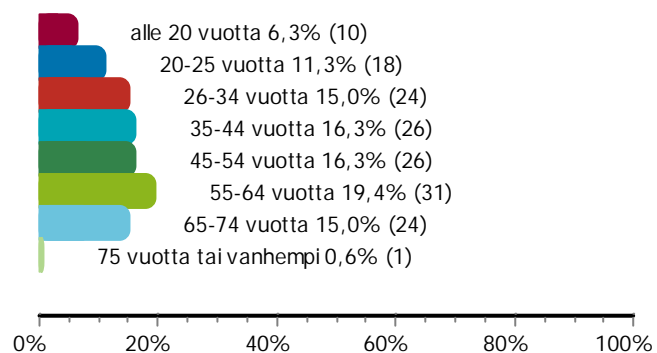
A close-up photograph of a pen nib and a scale, with the text "Vastaajien taustatiedot" overlaid. The pen nib is black and positioned in the upper right corner. The scale is white with black markings and is positioned in the lower right corner. The text is centered in the middle of the image.

Vastaajien taustatiedot

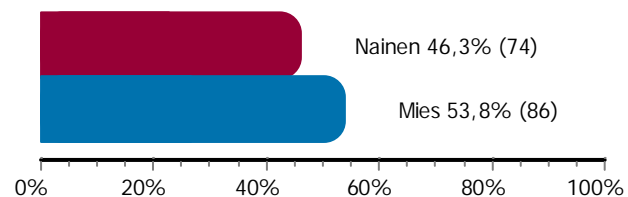

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

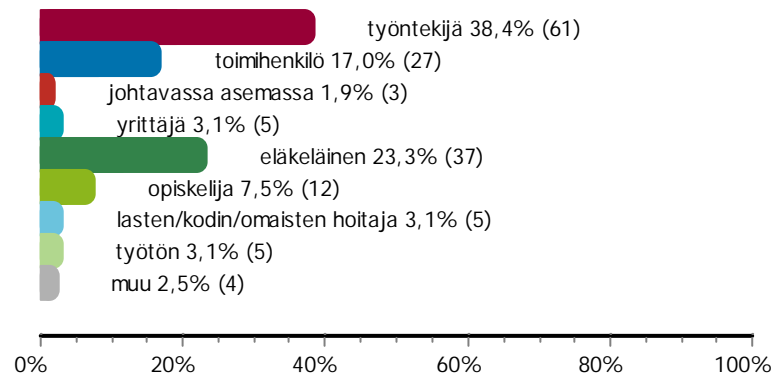
Ikä

Sukupuoli

Ammattiryhmä

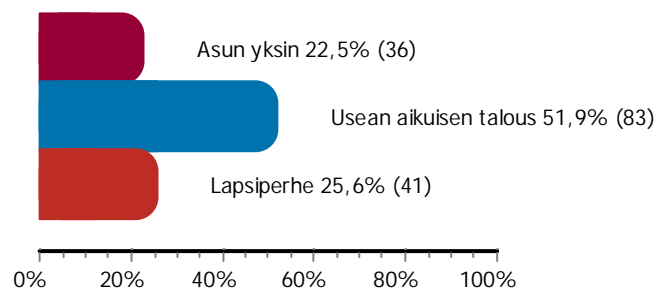
Koko kaupunkiseudun keskimääräiseen nähden Pirkkalan kohdalla:

- 26-34-vuotiaita on hieman vähemmän
- 55-74-vuotiaita hieman enemmän
- Naisia 10 %-yks vähemmän ja miehiä enemmän
- Työntekijöitä ja eläkeläisiä hieman enemmän
- Opiskelijoita ja työttömiä vähemmän

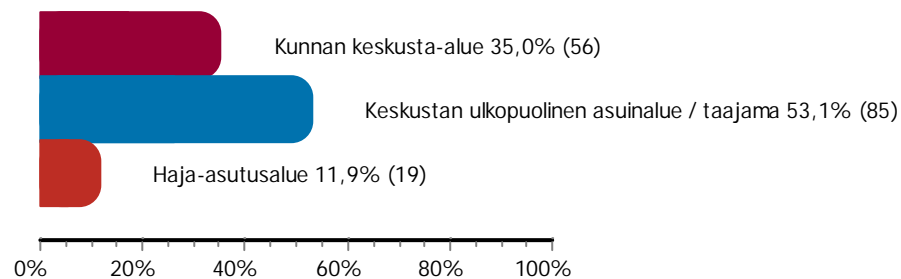

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

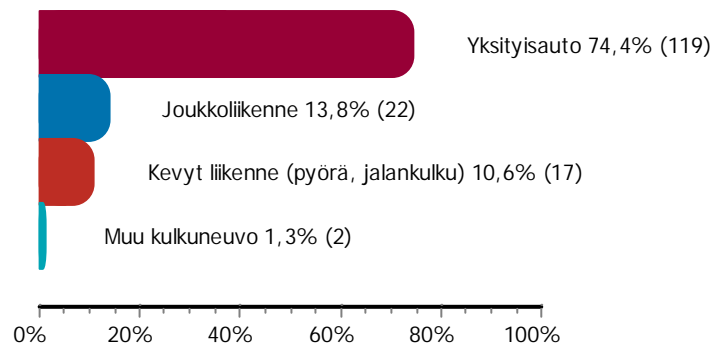
Kotitalouden tyyppi

Asuinalue

Pääasiallinen liikkumisväline työssä ja päivittäisessä asioinnissa

Koko kaupunkiseudun keskimääräiseen nähden Pirkkalan kohdalla:

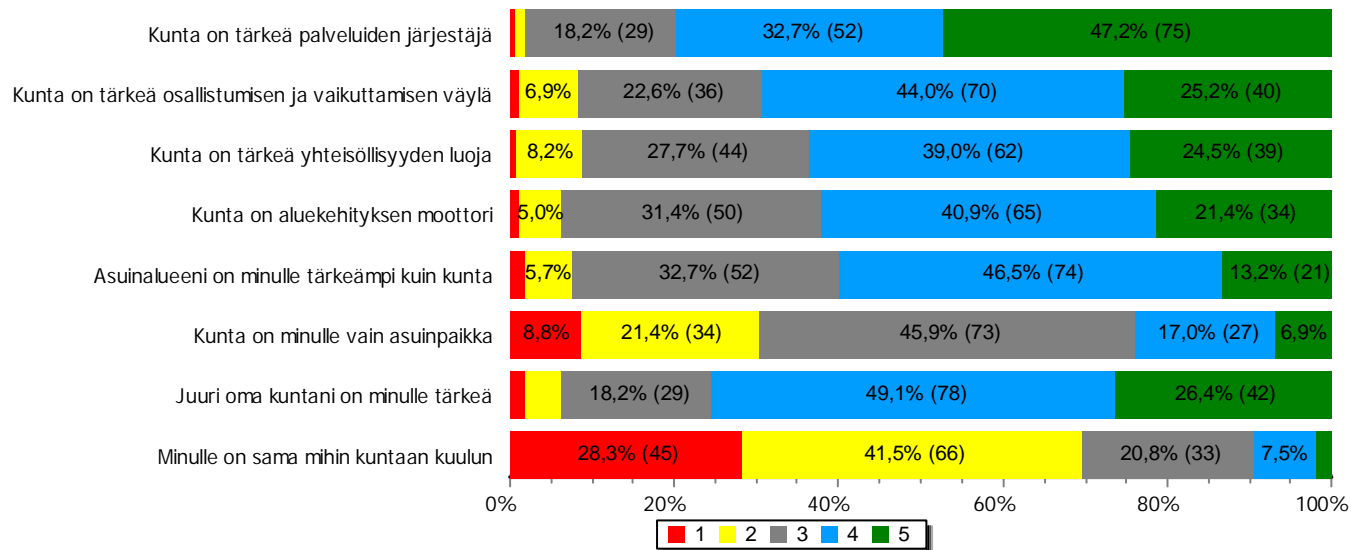
- Yksin asuvia hieman vähemmän, usean aikuisen talouksia enemmän
- Keskusta-alueella asuvia enemmän, haja-asutusalueilla asuvia vähemmän
- Yksityisautoilijoita enemmän, joukko- ja kevyen liikenteen käyttäjiä vähemmän

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

KUNTALAISUUDEN MERKITYS

Mitä kuntalaisuus merkitsee Sinulle? Arvioi, missä määrin seuraavat asiat pitävät kohdallasi paikkansa.

Asteikko:
Pitää paikkansa...
1=ei lainkaan
2=heikosti
3=kohtalaisesti
4=melko hyvin
5 = erittäin hyvin

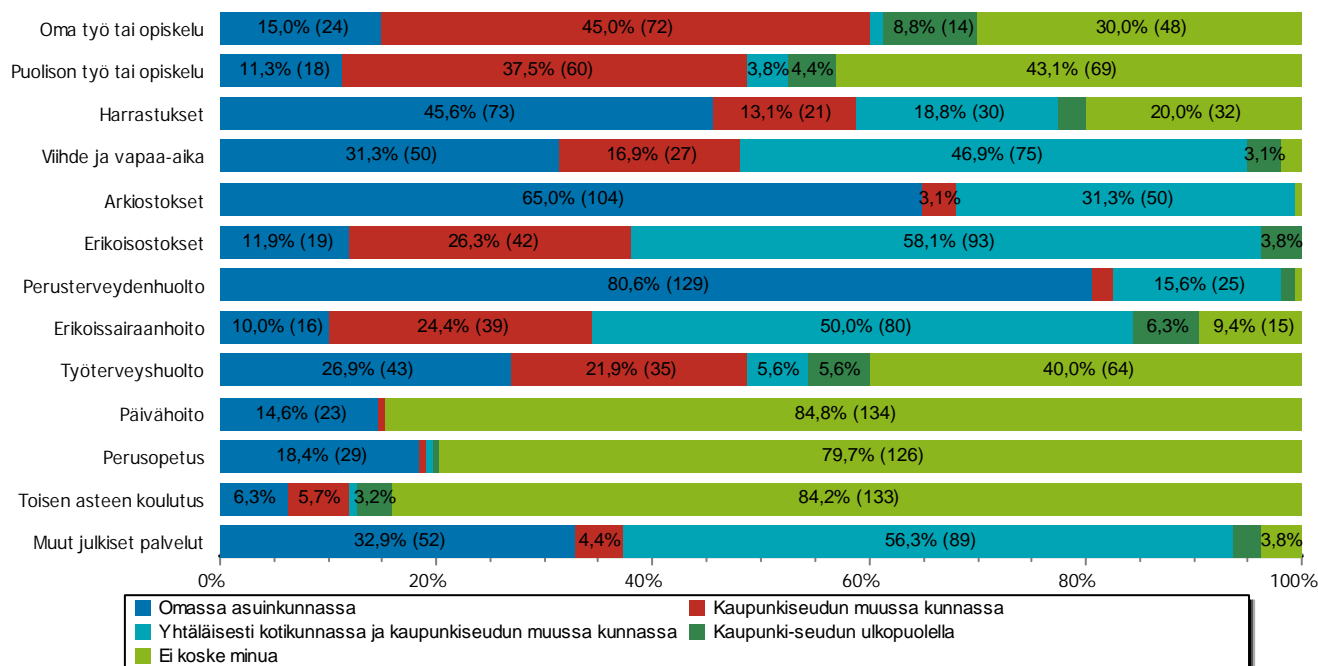
Kunta on erityisen tärkeä palveluiden järjestäjä 45-54-vuotiaille (92 % valinnut joko 4 tai 5), haja-asutusalueilla asuville (95 %) sekä lapsiperheille (88 %).

Kunnan merkitys osallistumisen ja vaikuttamisen väylänä kasvaa iän myötä. 65-74-vuotiaista 79 % prosenttia antaa sille arvosanan 4 tai 5. Myös juuri oman kunnan tärkeys korostuu iän myötä (65-74-vuotiailla 88 % antaa arvioksi 4 tai 5).

Juuri oma kunta on keskusta-alueella asuville keskimääräistä useammin tärkein (80 %). Keskustan ulkopuolella taajamissa asuvat kokevat kunnan tärkeäksi yhteisöllisyyden luojaksi (50 %) harvemmin kuin keskustassa (77 %) tai haja-asutusalueilla (74 %) asuvat.

ARJEN ASIOINTI KAUPUNKISEUDULLA

Missä pääosin asioit tai asioitte toimittaessanne seuraavia arkeen liittyviä asioita?

Oma tai puolison työ tai opiskelu tapahtuu selvästi useimmin muussa kaupunkiseudun kunnassa. Viihde ja vapaa-aika, erikoisostokset ja erikoissairaanhoido hoituvat useimmin yhtäläisesti sekä asuinkunnassa että muussa kaupunkiseudun kunnassa.

Lapsiperheillä päivähoito ja perusopetus tapahtuvat pääosin asuinkunnassa. Toisen asteen koulutuksen osalta noin puolet tapahtuu asuinkunnassa ja puolet joko kaupunkiseudun muussa kunnassa, yhtäläistä tässä ja asuinkunnassa tai kaupunkiseudun ulkopuolella.

KUNNALLISTEN TEHTÄVIEN JÄRJESTÄMINEN

Vastaajia pyydettiin arvioimaan kolmea kehityssuuntaa erilaisten kunnallisten tehtävien hoidon kannalta.

Yksinkertaistetut suuntausvaihtoehdot olivat

- Kuntien välistä yhteistyötä tulisi vähentää nykyisestä ja kunnan omaa roolia vahvistaa
- Päätösvaltaa tulisi siirtää kuntien välisille yhteistyöelimille
- Nykyisiä kuntia tulisi yhdistää kuntaliitoksilla
- lisäksi mukana oli en osaa sanoa -vaihtoehto.

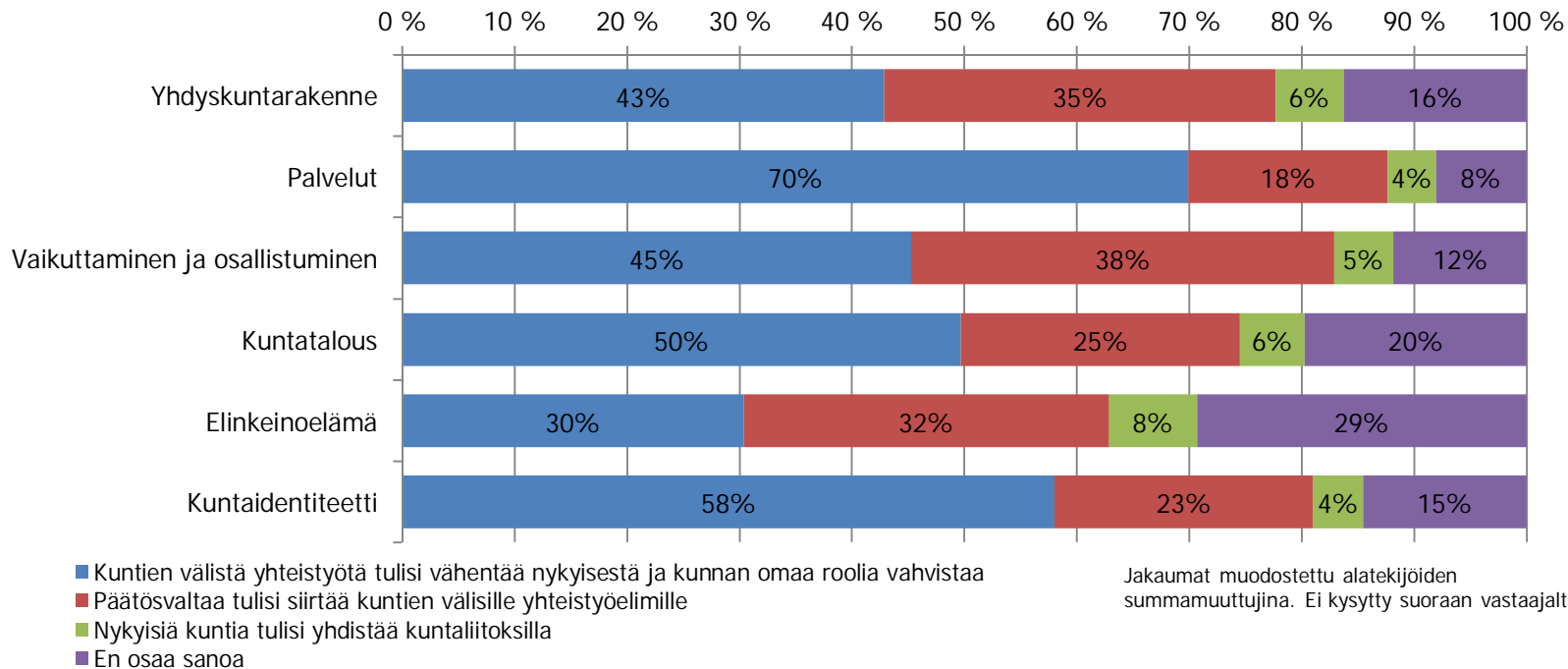
Tehtävät oli jaettu yhdyskuntarakennetta, palveluita, vaikuttamista ja osallistumista, kuntataloutta, elinkeinoelämää ja kuntaidentiteettiä koskeviin tehtäviin.

Seuraavassa käydään läpi eri tekijät ensin summamuuttujana muodostetuista pääluokista ja sen jälkeen alaluokittain. Vertailu taustamuuttujittain tulee ilmi kunkin kuvion alla sanallisesti.

KUNNALLISTEN TEHTÄVIEN JÄRJESTÄMINEN

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

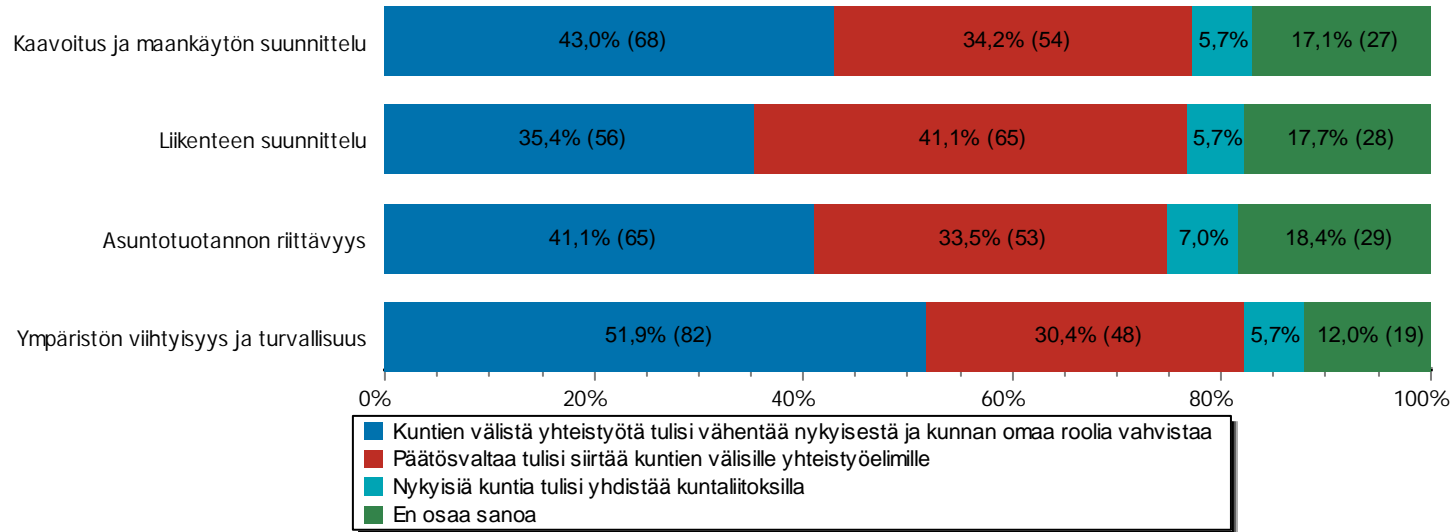
Kunnan oman roolin vahvistaminen korostuu palveluiden, kuntatalouden ja kuntaidentiteetin kohdalla. Yhdyskuntarakenteessa, vaikuttamisessa ja osallistumisessa sekä elinkeinoelämän kohdalla päätösvalan siirtäminen yhteistyöelimille nousee kilpailevaksi vaihtoehdoksi.

Yhdyskuntarakenteen kohdalla kunnan oman roolin vahvistamisen kannalla ovat erityisesti eläkeläiset. Vaikuttamisen ja osallistumisen kohdalla eläkeläiset suosivat sen sijaan useammin yhteistyöelimä, mutta elinkeinoelämän kehittämisessä jälleen vahvaa omaa kuntaa.

Yhteistyöelimien vahvistaminen saa eniten kannatusta yhteisistä asioista päättämisessä, erityisesti eläkeläisiltä (54 %) ja työntekijöiltä (53 %). Myös paikallisvaikuttamisessa tämä ratkaisu kerää paljon suosiota näiltä ryhmiltä. Toimihenkilöillä yhteistyöelimet nousevat myös suosituimmaksi ratkaisuksi erityisesti työllisyysenhoidon liittyen.

YHDYSKUNTARAKENNE

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

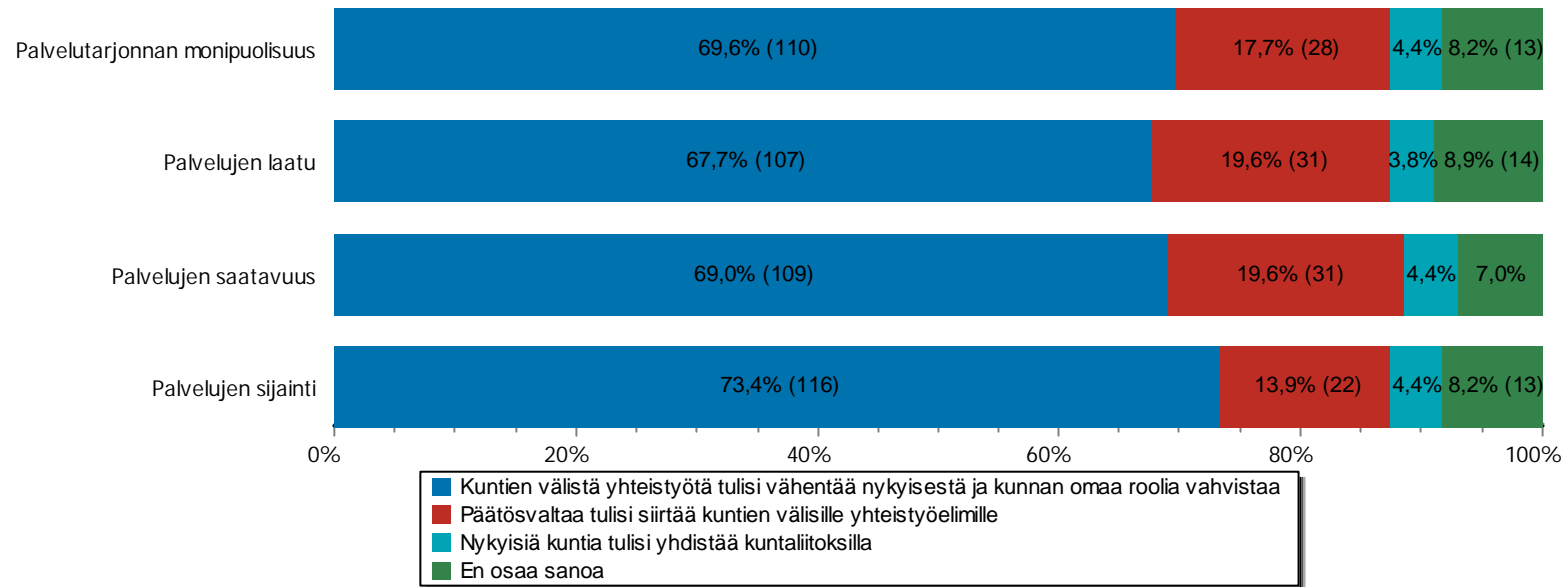
Kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat erityisesti eläkeläiset sekä yksin asuvat (hieman yli puolet molemmista). Myös pääasiallisesti kevyttä liikennettä käyttävät puoltavat keskimääräistä useammin kunnan oman roolin vahvistamista.

Päätösvallan siirtämistä yhteistyöelimille kannattavat erityisesti liikenteen suunnittelun ja asuntotuotannon riittävyyden kannalta toimihenkilöt ja työntekijät (noin 40-50 % molemmista). Pääosin yksityisautolla liikkuvat kannattavat ryhmistä useimmin päätösvallan siirtämistä yhteistyöelimille, erityisesti liikenteen suunnittelun kohdalla (46 %).

PALVELUT

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

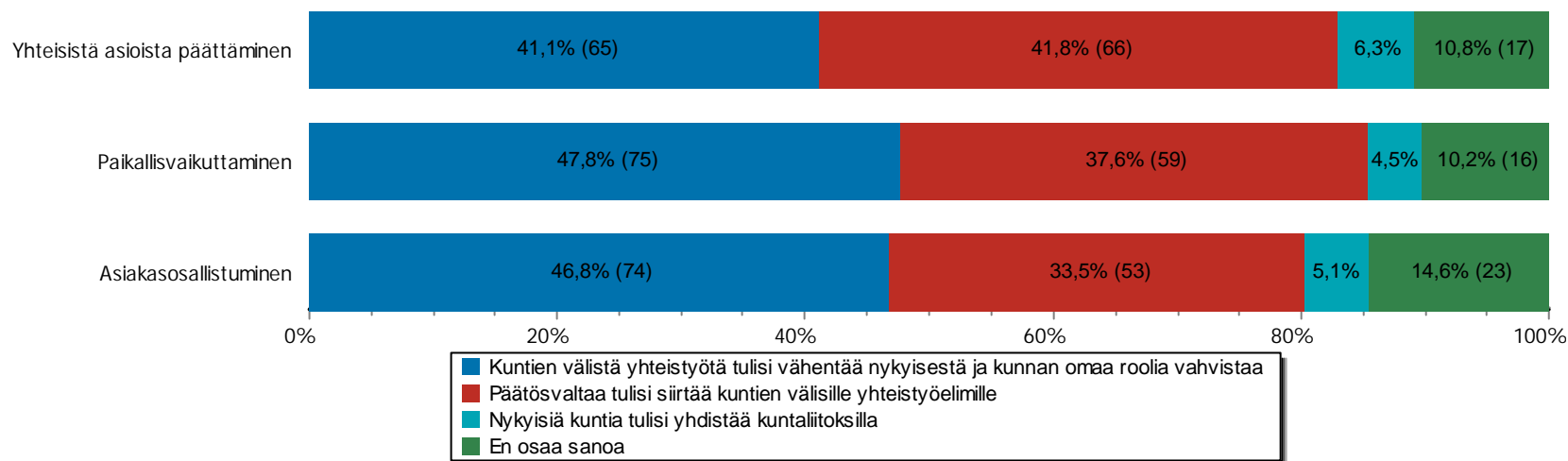

Palveluiden osalta eri taustaryhmät kannattavat tasaisesti kunnan oman roolin vahvistamista.

Eniten kannatusta yhteistyöelimien käyttö saa palvelujen laadun ja saatavuuden kannalta keskustan ulkopuolisilla asuinalueilla ja taajamissa asuivilta (25 %).

VAIKUTTAMINEN JA OSALLISTUMINEN

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

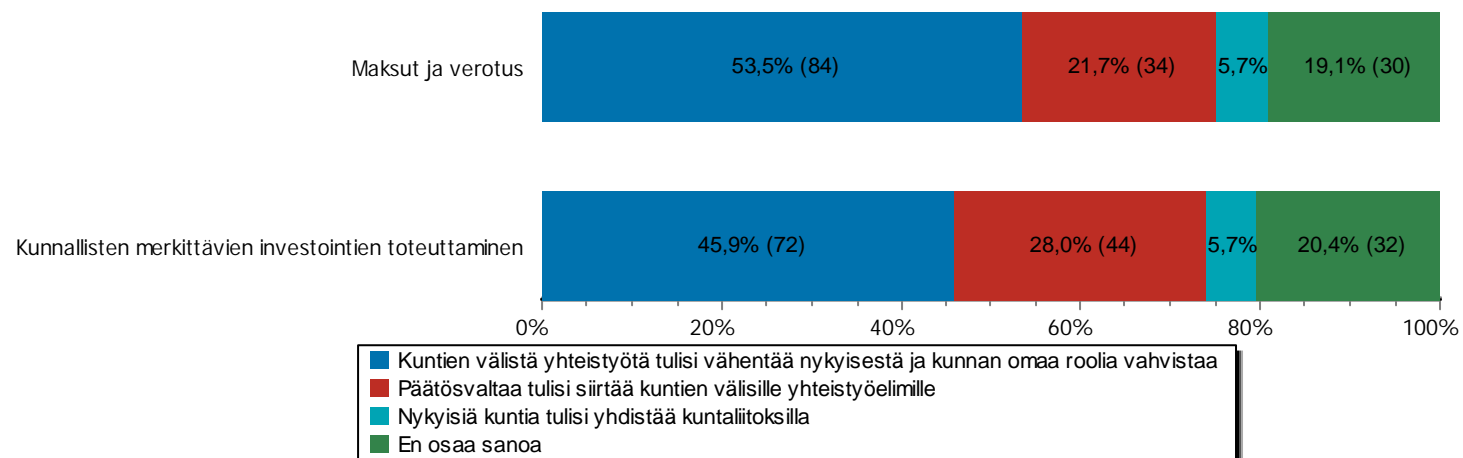

Kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat erityisesti toimihenkilöt ja opiskelijat (yli puolet). Paikallisvaikuttamisen ja asiakasosallistumisen kannalta myös keskustan ulkopuolisilla asuinalueilla tai taajamissa asuvat kannattavat selvästi useammin kunnan oman roolin vahvistamista.

Päätösvalan siirtämistä yhteistyöelimille kannattavat erityisesti työntekijät ja eläkeläiset (40-50 %, yhteisissä asioista päättämisessä yli puolet). Yhteisistä asioista päättämisen ja paikallisvaikuttamisen kannalta myös haja-asutusasukkaista joka toinen puoltaisi yhteistyöelimä. Asiakasosallistumisen osalta valinta jakautuisi heidän osaltaan kahtia kunnan oman roolin kohdalla.

KUNTATALOUS

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

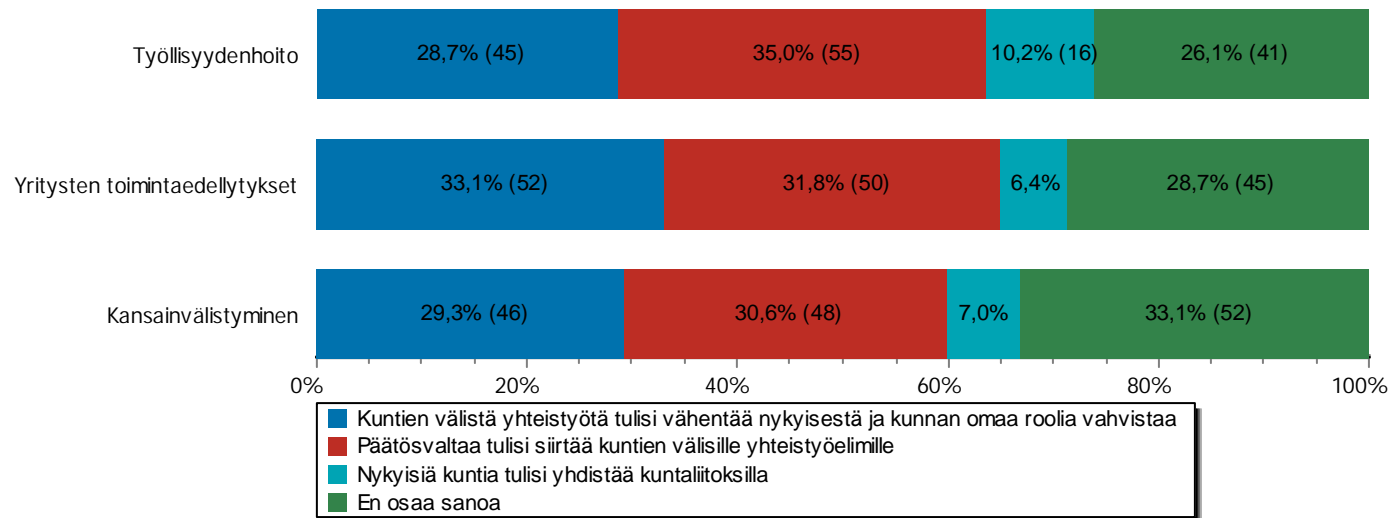

Kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat maksujen ja verotuksen erityisesti lapsiperheet (71 %), opiskelijat (67 %) ja eläkeläiset (57 %).

Erityisesti investointien kohdalla myös yhteistyöelimien käyttö saa kannatusta. Tätä kannattavat useimmin toimihenkilöt (33 %), usean aikuisen talouden (37 %) sekä yksityisautolla pääosin liikkuvat (31 %).

ELINKEINOELÄMÄ

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

Työllisydenhoidon kohdalla kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat useimmin eläkeläiset (38 %)

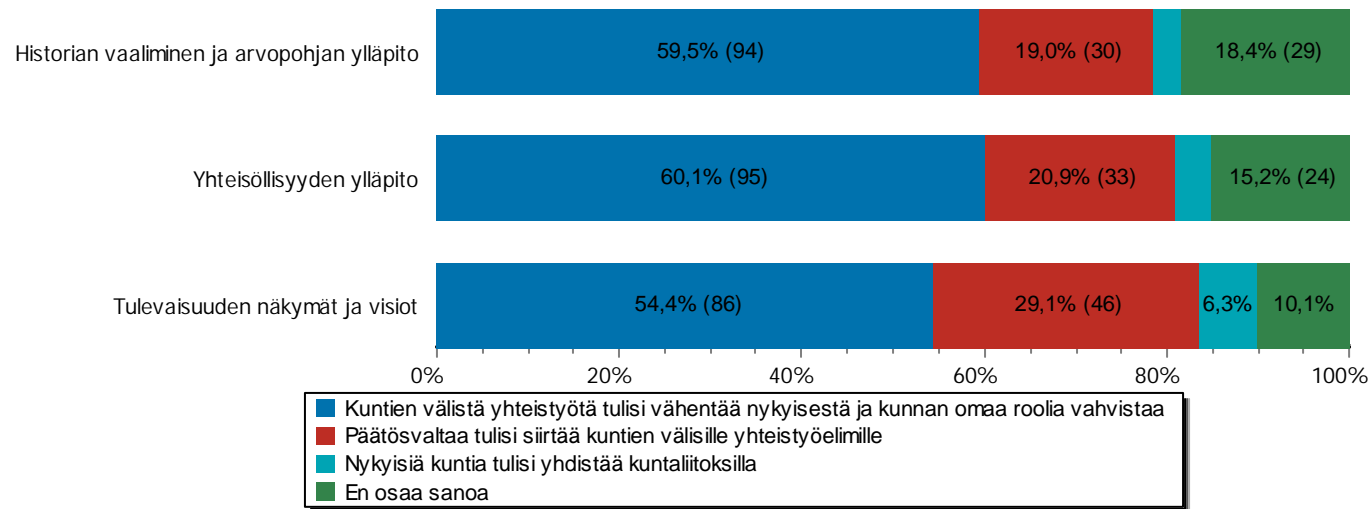
Yritysten toimintaedellytysten kannalta kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat toimihenkilöt (48 %) sekä eläkeläiset (35 %).

Kansainvälistymisen kohdalla toimihenkilöt kannattavat sekä kunnan oman roolin vahvistamista (37 %) että yhteistyöelimä (41 %)

Eri ikäryhmistä 35-44-vuotiaat kannattavat selvimmin yhteistyöelimien päätösvaltaa erityisesti yritysten toimintaedellytysten ja kansainvälistymisen kohdalla (44 %)

KUNTAIDENTITEETTI

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

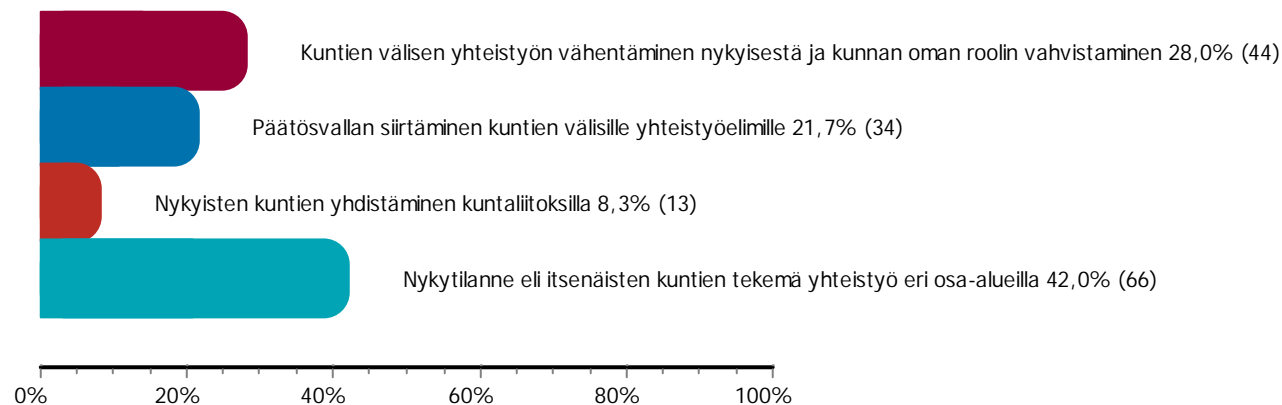

Historian vaaliminen ja arvopohjan ylläpito sekä yhteisöllisyyden ylläpito nähdään suurin osin kunnan oman roolin vahvistamisen kautta parhaiten toteutuviksi. Useimmin näissä yhteistyöelimiin uskoisivat työntekijät (kolmannes). Myös ikäluokat 45 vuodesta lähtien luottaisivat näissä useammin kunnan omaan rooliin. Tätä nuoremmilla myös yhteistyöelimet saavat myös enemmän kannatusta (35-44-vuotiailla noin joka kolmannelta).

Tulevaisuuden näkyminen ja visioiden osalta eläkeläiset, työttömät ja lasten-, kodin- tai omaisten hoitajat ja yrittäjät kannattavat selkeimmin kunnan omaa roolia. Eniten yhteiselimiä kannattavat keskustan ulkopuolella asuinalueilla tai taajamissa asuvat sekä lapsiperheet (kolmannes)

PARAS KOKONAISRATKAISU KAUPUNKISEUDULLE

Ajatellen kokonaisuutta, minkä seuraavista ratkaisuista koet parhaaksi koko kaupunkiseudun eli 8 kunnan (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tampere, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi) alueen kehittämisessä?

Nykytilanteen jatkumisen näkee koko kaupunkiseudun osalta parhaaksi vaihtoehdoksi hieman alle puolet.

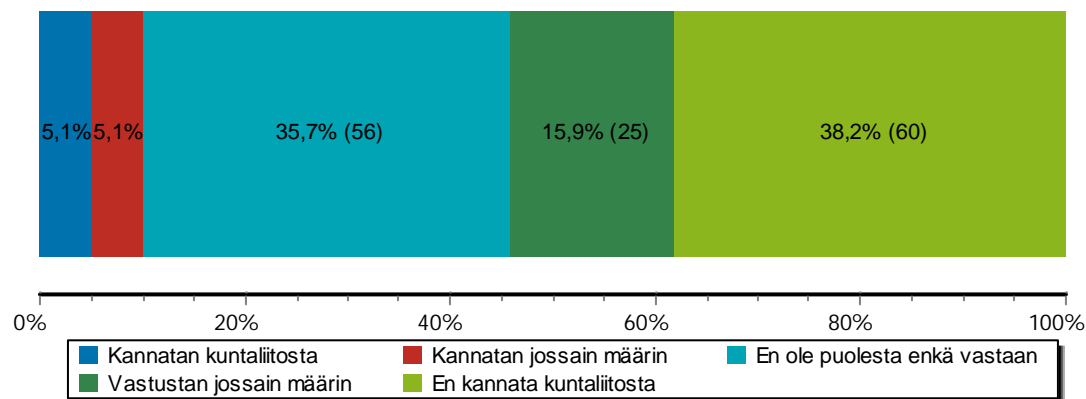
Useimmin nykymallin kokevat parhaaksi työntekijät (56 %), nuorimmat vastaajaryhmät (alle 20-vuotiaat (67 %) - 26-34-vuotiaat (52 %) ja pääasiallisesti kevyttä liikennettä käyttävät (56 %).

Kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat useimmin iäkkäimmät vastaajat: 65-74-vuotiaista (42 %) ja eläkeläiset (41 %)

Päätösvallan siirtämisen kannalla yhteistyöelimille ovat useimmin toimihenkilöt (27 %), 55-64-vuotiaat (33 %) sekä haja-asutusalueilla asuvat (28 %).

SUHTAUTUMINEN KUNTALIITOKSEEN

Kuinka suhtaudut kuntaliitokseen oman kuntasi kohdalla?

Kuntaliitoksen kannalla vähintäänkin jossain määrin on 10 prosenttia vastaajista ja kuntaliitosta vastaan vastaavasti on 54 prosenttia.

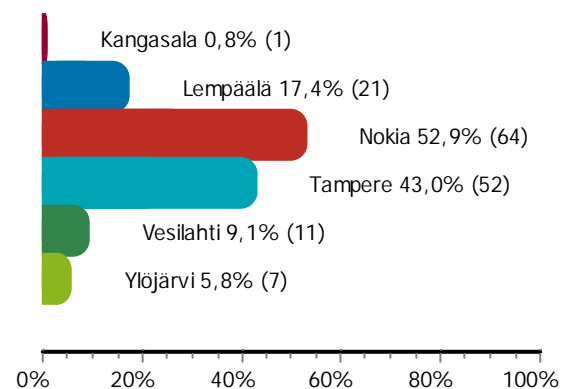
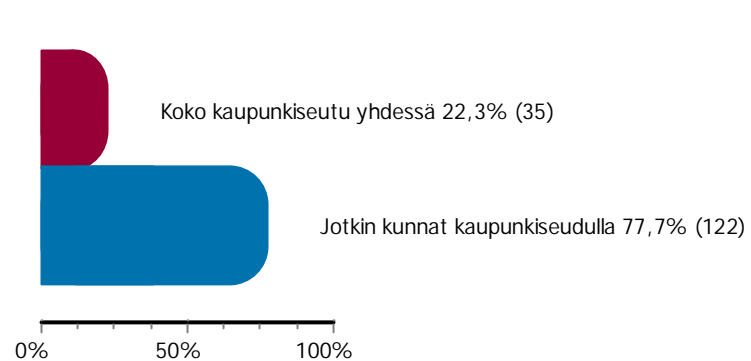
Eniten liitosta vastustavat eläkeläiset (62 %) sekä lapsiperheet (66 %). Kunnan keskusta-alueella asuvat (43 %) ja usean aikuisen taloudet (45 %) suhtautuvat vastaajista useimmin liitokseen neutraalisti.

Toimihenkilöistä joka viides on kuntaliitoksen kannalla, mutta selkeästi minkään ryhmän enemmistö ei kannata liitosta.

PARHAAT LIITOSKUMPPANIT

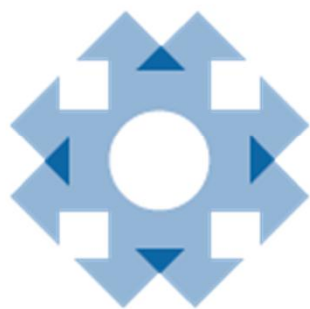
Jos kuntaliitoksia toteutuisi, mitkä olisivat mielestäsi oman kuntasi parhaat liitoskumppanit kaupunkiseudulla?

Jos liitos kuitenkin toteutuisi, näkisi 22 % mieluiten koko kaupunkiseudun yhdistyvän ja 78 % osan kunnista. Keskustan ulkopuolella taajamissa ja haja-asutusalueilla asuvat (27-28 %) suosisivat keskustassa asuvia useammin (13 %) koko kaupunkiseudun liitosta.

Jos yhteen liittyisi vain osa kunnista, mieluisimmiksi liitoskumppaneiksi nähtäisiin Nokia ja Tampere.

Nuoremmat ikäluokat 34-vuotiaisiin asti suosisivat etupäässä Tamperetta (57-78 %). Tätä vanhemmat päätyisivät valinnassaan mieluiten Nokiaan (50-68 %).

INNOLINK

RESEARCH

TIEDOSTA MENESTYS

